

Földrajzóra:

A KÁRPÁT–BALKÁN-HEGYVIDÉK

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- Ez hazánkban a lánchegyek keleti övezete.
 - Kelet-Szerbiában terül el:
 - északon a Duna folyó,
 - délen a Ruj-hegység, illetve a Lužnicei- és Zaplanjei-medence,
 - keleten a bolgár államhatár,
 - nyugaton pedig a Szerb–Macedón-masszívum röghegyei határolják
 - különféle kőzetekből épül: homokkő, mészkő és vulkáni kőzetek

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- **A Dinári-hegyrendszer után Szerbiában a Kučaj-hegységben vannak a legnagyobb mészkőterületek.**
 - a mészkövön gyakoriak a felszíni karsztformák: karrok és töbrök
 - a barlangok felszín alatti karsztformák: a Resavai-barlang (Despotovac), a Zloti-barlang (Bor), a Bogovina-barlang (Boljevac), a Ceremošnja-barlang és a Duboka-barlang (Kučevo) és a Ravanicai-barlang (Ćuprija)
- *A felsorolt barlangokat keresd meg a térképen!*

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- a hegységeket erdők és legelők borítják
- a hegységekben jelentősek a barna- és kőszénrétegek
- a vulkáni kőzetekben fémércsek vannak:
réz, arany, ezüst, vas és ritka fémek ércei
- A Duna és a Timok alsó szakasza között terül el az Al-Duna menti alföld
(a Román-alföld vagy Havasalföld legnyugatibb része)

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- A Déli-Kárpátok nyúlványai északról, Romániából ívelnek át Szerbia területére → a Duna a Vaskapu-szorossal vágta magát át a hegységen
→ a Kárpátok déli határa egy mély tektonikus törésvonal a földkéregben: Ražanj – Moravica mente – Sokobanjai-medence – Knjaževaci-medence
- a fenti vonaltól délre húzódna a Balkán-hegység hegyei, és tovább vonulnak kelet felé Bulgáriában

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- a Kárpátok hegyei:

a Miroč, a Veliki Greben, a Deli Jovan, a Homoljei-hegyek, a Beljanica, a Kučaj, a Rtanj, a Tupižnica ...

- a Balkán-hegyvidék hegyei:

a Stara planina, a Suva planina, a Svrljigi-hegyek, a Devica, a Tresibaba és az Ozren

→ *A felsorolt hegyeket eressd meg a térképen!*

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- A hegyek közül magasságával és hosszú hegygerincével kitűnik a Stara planina (Nyugati-Balkán-hegység)
→ határhegység Szerbia és Bulgária között
- Kelet-Szerbia legszembetűnőbb hegye a Rtanj → jelegzetes kúp alakú csúcsa minden oldalról jól látható
- nagy mészkőfelszínével és karsztformáival ismert a Kučaj

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- A Stara planina Szerbia legkiterjedtebb magashegysége – hossza 90 km.
- a hegy lábánál erdők, magasabb területein legelők vannak
- ősidők óta ismert juhtenyésztéséről és tejfeldolgozásáról: kačkavaj (kaskaval) és más helyi sajtféleségek
- Pirot volt a kelimkészítés központja (kelim = szőtt szőnyeg)

A Kárpát–Balkán-hegyvidék

- A Kárpátok hegyei a 17. századi népvándorlások következtében elnéptelenedtek

→ ide később vlachok érkeztek

→ 1833 után, a török alóli felszabadulást követően pedig telepések Montenegróból, Macedóniából és Kosovából

A medencék és a szorosok

- **A Kárpát–Balkán-hegyvidéket medencék és szorosok tagolják**

1. medencék: a Zviška kotlina vagy Kučevói-medence, a Homolje vagy Žagubica-i-medence, a Crna Reka-i, a Zaječari-, a Knjaževaci-, a Sokobanjai-, a Svrljigi-, a Bela Palanka-i-, a Zaplanjei- és a Piroti-medence → gabona, szőlő és gyümölcs

2. szorosok: a Vaskapu-szoros, a Čestobrodica- és a Sićevói-szoros → közlekedési útvonalak, 10. közlekedési folyosó – korridor (Szerbia → Bulgária és Ázsia)

Az Al-Duna menti alföld

- a Kárpátok hegyeitől keletre a Negotinska Krajina és Ključ vidékét öleli fel.
- ez a terület Szerbia legalacsonyabban fekvő síksága
- Negotinska krajina és Ključ vidékének gazdaságában nagy jelentősége van a halászatnak, a Dunán zajló folyami hajózásnak és a szőlőtermesztésnek → borászat

Összefoglalás

1. hazánkban a Kárpát–Balkán-hegyvidék alkotja a lánchegyek keleti övezetét
2. a Kárpátok szerbiai hegyei a Déli-Kárpátok nyúlványai: Rtanj, Kučaj, Beljanica, Homoljei-hegyek, Deli Jovan, Miroč, Tupižnica stb.
3. a Balkán-hegyvidék hegyei: Stara planina, Tesibaba, Ozren, Devica, Svrljigi-hegység, Suva planina stb.
4. az Al-Duna menti alföld felöleli a kladovói Duna-kanyarúatban elterülő Negitnska Krajinát és Ključ területét